

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 177/09-

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. S., Č., zastúpeného advokátom M. Ď. Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci, úradu justičnej a kriminálnej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-317/CA-1999 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. S. odmieta pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2009 doručená sťažnosť M. S., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného riaditeľstva

Policajného zboru v Čadci, úradu justičnej a kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV 317/CA-1999.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol 25. augusta 1999 Okresným súdom Čadca ustanovený za obhajcu obvinenému mladistvému Š. M. stíhanému za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Trestné stíhanie bolo právoplatne skončené uznesením Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru v Čadci sp. zn. ČVS: OÚV-317/CA-1999 z 24. septembra 1999, ktorým bola vec postúpená orgánu oprávnenému na prerokovanie priestupku.

Návrhom z 29. septembra 1999 si sťažovateľ na Okresnom úrade vyšetrovania Policajného zboru v Čadci uplatnil nárok na priznanie odmeny a náhrady za úkony právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní v sume 1 410 Sk. Rozhodnutie o uplatnenom nároku sťažovateľ urgoval podaním z 9. januára 2002, 12. augusta 2003, 12. decembra 2003, 13. mája 2004, 17. októbra 2005, 6. apríla 2006 a 15. augusta 2008. Prípisom z 18. októbra 2005 okresné riaditeľstvo sťažovateľovi oznámilo, že jeho nárok na odmenu je premlčaný. Neskôr podaním zo 7. apríla 2007 sťažovateľovi oznámilo, že jeho žiadosť bola pridelená vyšetrovateľovi, ktorý o nej rozhodne. Do podania sťažnosti však žiadne rozhodnutie vydané nebolo.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: OÚV-317/CA-1999 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby prikázal okresnému riaditeľstvu konať bez zbytočných prieťahov, priznal mu finančné zadosťučinenie 2 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal od okresného riaditeľstva vyjadrenie k sťažnosti. V jeho stanovisku sp. zn. Č. p.: ORP - 128/UJKP-OJP-2009 z 27. februára 2009 sa uvádza, že vyšetrovací spis v tejto veci už bol po uplynutí archivačnej doby skartovaný. Prvá zachovaná urgencia sťažovateľa, ktorú má okresné riaditeľstvo k dispozícii, je zo 6. apríla 2006. Podľa názoru okresného riaditeľstva si

sťažovateľ uplatnil svoj nárok po uplynutí všeobecnej premlčacej doby a jeho nárok je premlčaný. Okrem toho namieta, že sťažovateľ nevyčerpal na ochranu svojich práv všetky právne prostriedky, keď sa ich ochrany nedomáhal postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, resp. podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Preto navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť odmietol.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou okresného riaditeľstva pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na odmenu a náhradu hotových výdavkov za úkony právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní.

Ústavný súd na predbežnom prerokovaní sťažnosti najskôr skúmal, či sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré má k dispozícii na ochranu svojho základného práva.

Podľa názoru ústavného súdu má ale sťažovateľ k dispozícii iný právny prostriedok, ktorým by sa mohol účinne domáhať ochrany svojho základného práva, a tým je podnet podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Podľa tohto ustanovenia prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa ustanovenia § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže

vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo (§ 35 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

O výške odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajcu, ktorý bol obvinenému ustanovený, rozhoduje na návrh obhajcu orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo (§ 553 ods. 4 Trestného poriadku). Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť (§ 553 ods. 5 Trestného poriadku). V danom prípade má o uplatnenom nároku obhajcu rozhodnúť policajt. Podľa § 190 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku ak policajt sťažnosti sám nevyhoví, predloží vec na rozhodnutie prokurátorovi, ktorý vykonáva dozor nad prípravným konaním.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva právomoc prokurátora preskúmať zákonnosť postupu policajta pri rozhodovaní o odmene a náhrade hotových výdavkov ustanoveného obhajcu. V danej veci o nároku sťažovateľa rozhodnuté nebolo. Okresné riaditeľstvo sťažovateľovi v odpovedi na jeho urgencie najskôr oznámilo, že jeho nárok je už premlčaný, neskôr, že jeho žiadosťou sa bude zaoberať po zabezpečení spisového materiálu. Sťažovateľ s postupom policajtov, ktorým bola vec postupne prideľovaná a mali o jeho nároku rozhodnúť, nesúhlasí, napriek tomu sa neobrátil na prokuratúru, ktorá by bola príslušná na konanie podľa citovaných ustanovení Trestného poriadku, aby v rámci konania o podnete podľa zákona o prokuratúre preskúmala ich postup a prijala vhodné opatrenia na odstránenie namietanej nečinnosti.

Ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal pred podaním sťažnosti ústavnému súdu k dispozícii právne prostriedky (podnet a opakovaný podnet podľa zákona

o prokuratúre), ktorými mohol a mal namietat' nečinnosť policajta pri rozhodovaní o jeho nároku a ich uplatnením sa domáhať ochrany svojho základného práva, ktorého porušenie namieta v sťažnosti.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Z obsahu sťažnosti ani z jej príloh nevyplýva, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil podanie podnetu podľa zákona o prokuratúre. Vzhľadom na to, že je v právomoci orgánov prokuratúry, aby preskúmali postup policajta, a sťažovateľ nepreukázal, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa na orgány prokuratúry obrátil s podnetom a opakovaným podnetom, ústavný súd jeho sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2009